

Naturvårdsverket

registrator@naturvardsverket.se

Sjöfartsverkets yttrande angående samråd om gränsöverskridande miljöpåverkan i enlighet med Esbokonventionen gällande planerad havsbaserad vindkraft ”Halla” utanför Uleåborg i Finlands ekonomiska zon.

Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten samt för sjöfartens riksintresseanspråk. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.

Bakgrund

OX2 Finland Oy planerar för en vindkraftspark kallad Halla, utanför Uleåborg i Finsk ekonomisk zon, ca 25 km väster om Karlö. Gränsen till Sveriges ekonomiska zon ligger som närmast ca 3 km väster om projektområdet. Närmaste öarna på svenska sidan är Malören och Sandskär, ca 40 km norr om projektområdet. Projektområdet har en area på ca 575 km² och MKB-processen omfattar vindkraftsparken, en sjökabel, en vätgasledning till fastlandet, samt elöverföring på fastlandet.

Svenska myndigheter erbjuds nu möjlighet, genom Naturvårdsverket, i enlighet med Esbokonventionen att lämna synpunkter gällande det planerade vindkraftsprojektet.

Yttrande

Sjöfartsverket har tagit del av samrådshandlingarna gällande gränsöverskridande påverkan och har nedanstående kommentarer, ur sjöfartssynpunkt.

Sjötransporter har en mycket viktig funktion för industrin både i norra Sverige och i Finland. Den planerade vindkraftsparken ligger över ett område med mycket fartygstrafik och kommer potentiellt få stor påverkan på sjötrafiken i Bottenviken.

Generellt bidrar vindkraftsparker till ökad riskbild för sjötrafiken. Konsekvenser för människa, miljö och egendom kan vid olycka bli betydande, t.ex. om ett fartyg lastat med farligt gods kolliderar med ett vindkraftverk med risk för utsläpp och fara för människoliv. Om parken realiserar kommer sjötrafikens utrymme inskränkas och trafiken koncentreras, vilket ökar riskerna. Förlängda rutter innebär också ökade utsläpp när bränsleförbrukningen ökar.

I höjd med den planerade vindkraftsparken Halla, men på svensk EEZ finns planer på vindkraftsparken Polargrund och strax söder om den, planer på ytterligare en, kallad Bothnia Offshore Omega. Om två eller flera av dessa parker realiserar skulle det innebära ännu större påverkan på sjötrafiken som då får ett mycket mer begränsat utrymme i norra Bottenviken.

Datum
2022-10-11

Vår beteckning
22-03976

Havsis bildas i princip över hela Bottenviken varje år. Det innebär mycket särskilda och ofta svåra isförhållanden för sjötrafiken. Isen gör att farleder och etablerade trafikstråk utradas vintertid och att allt tillgängligt vatten med tillräckligt stort djup är föremål för sjötrafik. Fartygen, ofta med assistans av isbrytare, behöver kunna välja den väg genom isen som möjliggör passage. Vilken väg som är mest lämplig varierar ofta mycket snabbt, beroende på framförallt vindriktningen. Fartyg som fastnat is isen och väntar på assistans av isbrytare behöver också ha möjlighet att driva med isen utan att riskera grundstötning eller kollision med ett fast föremål.

Vindkraftparker kan ha betydande effekt på isbildningen i sig och på den operativa isbrytningen.

Effekten på sjöfartens rutter behöver utredas. Utredningen behöver ta hänsyn både till trafiken under isfria perioder och till de variationer i trafikmönstren som uppstår under isvintern där fartygstrafiken rör sig i de områden där isförhållandena är mest tillåtande, d.v.s. inte i rak linje mot sitt mål.

Även vindkraftparkens påverkan på radarsystem, radiosystem och sjöräddning bör utredas.

En maritim trafik- och riskanalys bör upprättas och påverkan på ovan nämnda system utredas noga och beskrivas i kommande MKB. Dessa analyser bör inkludera både påverkan från planerad vindkraftspark och de kumulativa effekter som kan uppstå om flera planerade parker i Bottenviken realiserar.

Eventuella vindkraftparker på såväl svensk som finsk EEZ i detta område skulle innebära stor påverkan på sjötrafiken. Sverige och Finland har ett statligt samarbetsavtal inom vintersjöfarten.

Sjöfartsverket stödjer Sveriges deltagande i samrådsprocessen kring kommande MKB.

Bifogat, för kännedom, finns Sjöfartsverkets yttrande rörande den planerade svenska vindkraftsparken Polargrund.

Detta ärende har handlagts av Infrastruktursamordnare Anneli Borg, i samråd med Chefen för Enheten för Maritim samverkan och utveckling, Johan Wahlström.

Anneli Borg